

РЕШЕНИЕ

№ 3773

гр. София, 29.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав, в
публично заседание на 20.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елица Райковска

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **12142** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Е. И., гражданка на Р. Ф., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /вид „Д“/ за Република България по заявление от 08.07.2025 г., издаден от завеждащ консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Румъния. Моли отказът да бъде отменен. Представя писмени бележки /л. 67/. Претендира разноски за държавна такса.

Ответникът – завеждащ консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Румъния, не взима становище.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление от 08.07.2025 г. /л. 22/ Е. И. е подала искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване – вид Д. Визата е поискана с цел съединяване на семейството. Посочено е, че И. е била в РБ през 2020, 2021 и 2022 г.

Приложено е удостоверение за сключен граждански брак с Б. М. П. от 03.07.2023 г. /л. 19/.

Представени са доказателства за издавани на И. през годините визи за РБ /л. 12 и сл.; л. 25/.

Видно от нотариален акт от 24.08.2017 г. /л. 27/ И. притежава еднофамилна къща в [населено място].

Видно от извлечение от БАКБ АД И. разполага с парични средства в РБ /л. 26 гръб/.

От МВР на Р. Ф. е постъпила справка, съгл. която И. не е осъждана в Р. /л. 30/.

С атакувания акт визата е отказана на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 19 от ЗЧРБ, като е

посочено, че кандидатът е лице, за което е подаден сигнал в Ш. информационна система за „отказ за влизане“ /л. 11/.

От ответника са представени доказателства за компетентност /л. 35/.

В хода на съдебното производство по искане на ответника съдът е изискал информация от Дирекция Миграция-МВР и ДАНС.

От Дирекция Миграция е приложена Заповед за прилагане на ПАМ „Връщане до страната на произход“ /л. 58/, издадена с оглед обстоятелството, че на И. е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

От ДАНС е получена справка, в която е записано, че има образувана прокурорска преписка по повод публикации в различни български медии, съдържащи сведения за имоти, притежавани от руски граждани. По данни на Щаба на руския опозиционер А. Н. е налице мащабна корупционна схема, свързана със сметоизвозването. Налице е риск от уронване на авторитета на страната ни пред международната общност.

От правна страна:

Съгласно чл. 10а, ал. 1 от ЗЧРБ отказите за издаване на виза могат да се обжалват по реда на АПК относно тяхната законосъобразност. Съгласно ал. 4 от същата разпоредба, отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ). В случая е поискана именно такава виза вид Д. В жалбата изрично е посочено, че е налице нарушение на чл. 8, ал. 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), като са изложени подробни съображения относно извършеното от ответника нарушение във връзка с необсъждането на сключения между И. и Б. М. П. брак, поради което обжалването е допустимо.

Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощените от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерството на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и в органите за граничен контрол могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи.

Съгласно чл. 9е от ЗЧРБ условията и редът за издаване, отказ за издаване, анулирането и отмяната на визи и за определяне на визовия режим се определят с наредба на Министерския съвет. Това е Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. Според чл. 27, ал. 3 от Наредбата Министърът на външните работи по предложение на дирекция "К. отношения" определя със заповед длъжностните лица в дирекция "К. отношения", които имат право да вземат решения за издаване или отказ на виза за дългосрочно пребиваване.

В случая отказът е издаден от завеждащ консулската служба при Посолството на Република България в [населено място], Румъния – М. Е. – компетентен съгл. цитираните разпоредби и с оглед заповед от 20.01.2025 г. /л. 35/, издадена от Посланика на РБ в [населено място] и Заповед от 16.01.2025 г. /л. 37/, издадена от Министъра на външните работи. Спазена е и съгласувателната процедура по чл. 30 и чл. 30а от Наредбата. Отказът е издаден в писмена форма.

Отказът е мотивиран с наличието на сигнал в Ш. информационна система за „Отказ за влизане“ и е посочено, че са налице предпоставките на чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 19 от ЗЧРБ.

Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ отказва се издаването на виза на чужденец, когато с действията си е поставил или може да постави в опасност международните отношения, сигурността или интересите на българската държава или за когото има данни, че действа против националната сигурност. Съгласно т. 19 на цитираната разпоредба отказва се издаването на виза на лице, за което е подаден сигнал в Ш. информационна система за отказ за влизане и пребиваване.

В случая, едното от правните основания, посочени от органа и послужили за издаване на

оспорвания отказ за издаване виза, е чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗЧРБ. Нормата е цитирана, но без да са изложени никакви факти, които да се субсумират в посочената хипотеза – лицето, кандидатстващо за виза, с действията си да е поставило в опасност сигурността или интересите на българската държава или за което има данни, че действа против сигурността на страната. В обжалвания административен акт липсват мотиви относно така посоченото правно основание, такива липсват и в друг документ от административната преписка, предхождащ издаването на акта, поради което и отказът по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ се явява незаконосъобразен.

Във връзка с второто посочено правно основание за отказ на виза вид Д, а именно чл. 10, ал. 1, т. 19 от ЗЧРБ, настоящият състав намира, че са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, които са довели и до материална незаконосъобразност на акта. Административният орган не е установил по несъмнен и проверим начин дали към момента на постановяване на отказа действително е съществувал валиден сигнал за отказ за влизане и пребиваване в Ш. информационна система /ШИС/, въведен от държава членка по реда на чл. 24 от Регламент (ЕС) 2018/1861 от 28 ноември 2018 година за създаването, функционирането и използването на Ш. информационна система в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006. Макар в административната преписка, а именно в становището на ДАНС, да е посочено, че И. има наложена от Германия забрана за влизане, други доказателства относно правното основание, срока и фактическите мотиви на сигнала липсват. Това обстоятелство представлява съществено процесуално нарушение, което ограничава правото на защита и пречатства съдебния контрол – в този смисъл са Решение № 2015 от 13.04.2020 г. по адм. д. № 7192/2019 г. на АССГ, Решение № 1504 от 09.03.2022 г. по адм. д. № 12034/2021 г. на АССГ, Решение № 9622 от 24.06.2024 г. по адм. д. № 4329/2024 г. на АССГ и др. По-нататък, съгласно чл. 27 от Регламент (ЕС) 2018/1861 когато държава членка разглежда въпроса относно издаването или удължаването на срока на разрешение за пребиваване или на виза за дългосрочно пребиваване на гражданин на трета държава, по отношение на когото друга държава членка е въвела сигнал за отказ за влизане и пребиваване, заинтересованите държави членки се консултират помежду си. Издаващата държава членка се консултира с въвеждащата държава членка, преди да издаде или да удължи срока на разрешение за пребиваване или виза за дългосрочно пребиваване /чл. 27, пар. 1, б. „а“/. Когато взема съответното решение, издаващата държава членка взема предвид основанията за решението на въвеждащата държава членка и отчита, в съответствие с националното право, евентуалните заплахи за обществения ред или обществената сигурност, които може да представлява присъствието на гражданина на трета държава на територията на държавите членки /чл. 27, пар. 1, б. „г“/. В случая, административният орган в нарушение на цитираните разпоредби от Регламент 2018/1861 не се е осведомил относно конкретното основание за въвеждане на сигнала за отказ за влизане в ШИС по чл. 24 от Регламент 2018/1861 от въвеждащата държава, нито е провел процедура по консултация с нея съгласно чл. 27 от Регламент 2018/1861. Непровеждането на такава консултация представлява самостоятелно основание за отмяна, както е прието в горесцитираните решения на АССГ, в Решение № 901 от 21.01.2020 г. по адм. д. № 1745/2019 г. на ВАС и др.

Следва да се подчертае, че наличието на сигнал за отказ за влизане в Ш. пространство не представлява абсолютно и автоматично основание за отказ на виза за дългосрочно пребиваване. Държавата членка, в която чужденецът е подал това искане, след като вземе предвид интересите на подалата сигнала държава членка, си запазва възможността да издаде разрешение за пребиваване (чл. 27, пар. 2 от Регламент 2018/1861) на чужденеца при наличие на "сериозни основания" (т. 33 от Решение на СЕС от 04 март 2021 г. по дело C-193/19). Това означава, че

наличието на подаден сигнал за отказ за влизане в ШИС не е абсолютно основание за отказ за издаване на виза. Напротив, визата за дългосрочно пребиваване следва да се издаде, когато има сериозни основания, а именно такива от хуманитарен характер или свързани с международни задължения. Към понятието "сериозни основания" могат да бъдат отнесени основанията, чиято цел е зачитането на основните права на съответния гражданин на трета страна, и по-специално на правото на зачитане на семейния живот и на правата на детето, прогласени в членове 7 и 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз, чието спазване е задължително за държавите членки при прилагането на Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген, респ. Регламент 2018/1861 (т. 35 от Решение на СЕС от 04 март 2021 г. по дело C-193/19). Същият извод е възприет и в националната практика – горесцитираното Решение № 901 от 21.01.2020 г. по адм. д. № 1745/2019 г. на ВАС, както и решението по адм. д. № 5378/2023 г. на АССГ.

В случая съществен пропуск в мотивите на обжалвания отказ е необсъждането на сключения през 2023 г. граждански брак, който представлява релевантно обстоятелство от значение за приложението на горесцитираните норми, както и на чл. 8, § 1 и § 2 от ЕКПЧ във връзка с чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Р България. Според чл. 8, § 2 от Конвенцията наметаната на държавните власти в упражняването на правото на зачитане на личния и семейния живот е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. В идентичен смисъл са и разпоредбите на чл. 10, ал. 2 и чл. 26, ал. 6 ЗЧРБ, във връзка с § 1, т. 16 от Допълнителните разпоредби на ЗЧРБ, доколкото целостта на семейството и висшият интерес на семейството представляват хуманитарни основания. Дори при наличие на действаща забрана за влизане в Ш. пространство, тези обстоятелства могат да обосновават издаване на виза и преодоляване на забраната, както е прието в Решение № 358 от 12.01.2023 г. по адм. д. № 7739/2022 г. на ВАС, решение по адм. д. № 5378/2023 г. на АССГ и др. Неотчитането на този факт води до материална незаконосъобразност на акта.

В рамките на дължимата съразмерна преценка административният орган е следвало да обсъди и множеството издадени визи на жалбоподателката в Република България от 2011 г. насам, липсата на данни за нарушения на визовия и миграционния режим, както и наличието на трайни икономически и социални връзки на И. със страната ни, включително финансови средства по банкова сметка в България и собствен недвижим имот – еднофамилна къща. Необсъждането на тези обстоятелства е в противоречие с принципа на чл. 35 АПК /така Решение № 8257 от 07.07.2021 г. по адм. д. № 3734/2021 г. на ВАС и цитираната в него съдебна практика/.

Не следват различни изводи от становищата на дирекция Миграция-МВР и ДАНС. Действително мотивите на административния съгл. ТР № 16/1975 на ВС могат да са и в друг документ от преписката, но въпросните становища не съдържат фактически мотиви, обуславящи наличието на предпоставките на чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 19 от ЗЧРБ. Становището на дирекция Миграция съдържа единствено доказателства за наложена ПАМ, вследствие отказ на ДАБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут – процедури, различни от спорната. Становището на ДАНС от своя страна съдържа преразказ на медийни публикации, които не биха могли да обусловят наличието на обстоятелства по чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 19 от ЗЧРБ. Препращането към прокурорска преписка в СГП, касаеща лица от руски произход, също не е достатъчно, за да обуслови отказ, доколкото няма данни и доказателства относно етапа на разследването, привличането на обвиняеми лица, както и дали от характера на деянието, за което същите се твърди да са съпричастни, наречено „корупционна схема, свързана със сметоизвозването в [населено място], РФ“, може да се направи извод, че И. действа против националната сигурност на РБ.

Предвид изложеното, оспореният административен акт следва да бъде отменен, а преписката – върната на административния орган за ново произнасяне, тъй като естеството на допуснатите нарушения не позволява спорът да бъде решен по същество от съда – арг. чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да издаде нов административен акт при съобразяване с дадените в настоящото решение указания, в едномесечен срок от влизането му в сила съгл. чл. 174 от АПК.

При новото произнасяне органът следва да установи по надлежен ред наличието или липсата на сигнал за отказ за влизане в ШИС, да проведе консултация с Германия по реда на чл. 27 от Регламент (ЕС) 2018/1861, да обсъди сключения през 2023 г. граждански брак, предходните визи и дълги периоди на пребивавания на жалбоподателката в РБ от 2011 г. досега, както и всички нейни трайни връзки с Република България, изразяващи се в закупуване на имот през 2017 г., откриване на банкова сметка и пр., и въз основа на това да постанови нов, мотивиран акт, съобразен с чл. 8 ЕКПЧ, принципа на съразмерност и приложимото национално и европейско право. Административният орган следва да има предвид, че според чл. 8 от ЕКПЧ намесата на държавните власти в упражняването на правото на зачитане на личния и семейния живот е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. Доказателства и данни, че И. съставлява заплаха за националната сигурност по делото липсват.

При този изход на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателката направените и претендирани от нея разноски за държавна такса в размер на евровата равностойност на 10 лева.

Воден от горното, Административен съд София-град, 13-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Е. И., гражданка на Р. Ф., отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /вид „Д“/ за Република България по заявление от 08.07.2025 г., издаден от завеждащ консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Румъния.

ВРЪЩА делото като преписка на административния орган - завеждащ консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Румъния, за ново произнасяне по заявлението от 08.07.2025 г. на Е. И., гражданка на Р. Ф., за издаване на виза вид „Д“, при спазване на указанията по тълкуване и приложение на закона, дадени с настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ на основание чл. 174 АПК 1-месечен срок от влизането в сила на решението за издаване на акта.

ОСЪЖДА Посолството на Република България в [населено място], Румъния да заплати на Е. И., гражданка на Р. Ф., направените по делото разноски за държавна такса в размер на евровата равностойност на 10 лева.

Решението може да бъде обжалвано в 14-дневен срок от получаването му с касационна жалба пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: